

A miskolci Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium diákjainak közösségi szolgálata

Bevezetés

A szociális kompetenciafejlesztés iskolai lehetőségeinek rövid elméleti áttekintését, majd az iskolán belüli közösségi szolgálat egy gyakorlati példáját, kialakítását, az éves program felépítését mutatom be.

Az iskolai nevelésnek, oktatásnak lényeges szerepe van a kompetenciafejlesztő programok kialakításában, megvalósításában. Egyre nagyobb igény mutatkozik a szociális képességek fejlesztésére, egyre szükségesebbnek ítéelhetők az ezt célzó programok, mivel egyre több szociális és viselkedési problémával szembesülünk az iskolai tanítás során. Előtérbe kerül a szociális képességek fejlesztése iskolai keretek között. Elsősorban helyi kezdeményezések és nagy országos akciónapok jelentik a pozitív példákat.

Az Európai Tanács 2002 tavaszán a kulcskompetenciák között emelte ki a személyközi és állampolgári kompetenciát. Ezen belül jelenik meg a szociális kompetencia, amely minden olyan társas kompetenciát (kapcsolatot, érintkezést) magába foglal, amely nélkül nem lehet sikeres az egyén szocializációja. A Nemzeti Alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai támogatják a szociális kompetencia fejlesztését. Ennek következményeként 2004-2008 között a Sulinova Kht. szervezésében és szakmai irányításával kidolgozták a szociális, életviteli és környezeti kompetenciák fejlesztési programját. A részletesen kidolgozott módszertani anyag mindenki számára elérhető.¹ Elsősorban az osztályközösségben, a legújabb tanítási módszerek alkalmazásával építi fel a program a fejlesztendő kompetenciák rendszerét.

Az új köznevelési törvény a korábbinál nagyobb figyelmet fordít a nevelésre, ezért szerepel benne a közösségi szolgálat fogalmi meghatározása mellett az a követelmény is, hogy az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása. Így az elméleti felkészítés lehetősége mellett megjelenik egy kötelező, gyakorlati, tapasztalati tanulás is a szociális kompetenciák fejlesztésében. A segítőkészség, megértés, elfogadás, együttérzés, kitartás, hűség, megbízhatóság, tolerancia, türelem, empátia elsősorban valós helyzetekben fejleszthetőek.

Szeretetszolgálati programunk megfelel az oktatási államtitkárság köznevelési törvényben megfogalmazott, társadalmi tevékenység végzésére vonatkozó előírásoknak, feltételeknek. Közösségi

---

¹ www.sulinet.hu/tanar/kompetenciateruletek/4_szocialis/index.html

szolgálatunk a kilencedik évfolyam diákjainak kötelező. Ezzel az a célunk, hogy minden diáknak megadjuk azt a lehetőséget, hogy a tanulmányokon túl más képességekben is fejlődjön. Tapasztalataink döntésünket megerősítik. Lényeges változást figyelhetünk meg sok olyan tanulónál, akik egyébként nem biztos, hogy csatlakoznának egy fakultatívan választható szolgálathoz.

A tantárgy neve: szolgálat

„Eleinte alig tudtam megállni, hogy ne nevessek rajtuk, olyan groteszknak tűntek, de most, megismerve őket, az ő szemükkel is látva a világot, velük nevetek. Pontosan nem tudom, mi visz hozzájuk - talán a barátsághoz hasonlítható leginkább, amit érzek.” (Dávid, a Szimbiózis Alapítvány, 2003 – 2006)

„Szinte csak a halál közelsége foglalkoztatta Dezső bácsit. Hiába kérdezgettem, nem tudott semmi olyat felidézni, ami az utóbbi időkben kicsit is boldoggá tette volna. Eleinte annyi volt, hogy elmentünk hozzá, kezet fogtunk, meghallgattuk, aztán elköszöntük tőle. A kézfogásból aztán kézzorítás és puszi lett, majd azt vettem észre, hogy szinte nem akarok hazamenni tőle. Nekem tartást adott a szolgálat, talán egy hivatást is kitűzött.” (Blanka, a Szent Erzsébet Szeretetotthon, 2004.)

„A néni, akinek ebédet vittem, megkérdezte, mennyit kapunk mi ezért. Meglepődött, mikor mondtam, hogy semmit. Egyre többször vittem én az ebédjét, aztán már nemcsak az ebéddel mentem. Szerettük egymást hallgatni. Amikor Rómában voltam, küldtem neki egy képeslapot, mert arról nagyon sokat mesélt. Éppen nála voltunk, amikor rosszul lett, remegni kezdett, hívtuk az orvost. Most októberben halt meg...” (Melinda, egy lakótelepi néniről, 2005.)

Minden iskolának a saját diákjaira, környezeti adottságaira kell kialakítania azokat az elveket, amelyek segítségével működtetni szeretné közösségi szolgálati programját.

Személyiségfejlesztés közösségi szolgálat által

2002 óta több mint 600 diák vett részt programunkban. A szeretetszolgálat eredménye, hogy a munkát végző tanulók sokkal elfogadóbbakká, megértőbbekké válnak a hátrányos helyzetű gyerekekkel, illetve felnőttekkel szemben, mint az általában jellemző kortársaikra. A mindennapjaiktól lényegesen eltérő élethelyzetekben kell helytállniuk, döntéseket hozniuk, és ezek a tapasztalatok érlelik őket. Az elmúlt években iskolánk programját 15 oktatási intézmény adaptálta

helyi viszonyaira. Velük együtt így évente közel 1000 diák végez közösségi szolgálatot az alábbi elvek mentén.

A feladatokban csak rész-szempontra volt a szociális munka végzése. Hangsúlyozni kívántuk a tevékenység „szolgálat” jellegét. A megszokott, mindennapi körülmények közül kilépve, új környezetben, új emberek között, velük kapcsolatot létesítve kellett helytállni. Nemcsak a másokon való segítség, hanem a résztvevőknek önmaguk megismerése és kipróbálása, empátiás készségük fejlesztése is fontos szempont volt.

Célok:

Az iskola által meghatározott célok szabják meg a közösségi szolgálat kereteit. A mi iskolánk programjának elsődleges célja diákjaink képesség-, és személyiségfejlesztése, közösségi szolgálat által. Lehetőséget és segítséget adjunk a fiataloknak, hogy „*másokért élő emberekké*” váljanak. A program során diákjaink tapasztalják meg az adás örömét és az elfogadás képességét, ismerjék meg jobban önmagukat, táguljon világvégük és társadalmi felelősségvállalásuk. Folyamatosan erősödjön bennük a szociális érzékenység és elköteleződés. A szociális tapasztalat a tanulmányi, közösségi és lelki fejlődést segítő programok sorába illeszkedjen.

Időkeret:

Képességfejlesztés hosszantartó, rendszeres feladatvállalás során alakítható ki. Így diákjaink hét hónapon át heti rendszerességgel végzik vállalt szolgálatukat. Ez 20-30 alkalmat és 25-50 óra közösségi szolgálatot jelent diákonként. A gyakorlati munkához kapcsolódik még a felkészítésre, reflexióra, feldolgozásra szánt 15 óra.

Feladatok:

A célok alapján olyan feladatok kerültek a programba, ahol a konkrét tevékenység végzése közben adott a személyes kapcsolat lehetősége. Ez hosszabbtávú hatással van a tudásszerzésben és a személyes értékek felismerésében. A diákok időbeosztását és választását segíti, hogy a hét minden napjára biztosítunk feladat végzésére lehetőséget, előre egyeztetett időpontban. Minden segített intézménynél legyen egy olyan munkatárs, aki kapcsolattartóként segíti a közös munkát. Ha lehetséges, akkor az iskola közelében érdemes a szolgálati helyeket választani, mert így a diákok számára könnyebb a tanítási órák után elvégezni a vállalt feladatot. A feladatok „nehézsége” és a segített korosztályos megoszlása alapján is sokszínűsége kell törekedni.

Diákjaink választhatnak az alábbi feladatok közül: időseket látogatnak és gondoznak, átmeneti otthonban lakó óvodásokkal foglalkoznak, kisiskolásokat korrepetálnak, autistákat segítenek, fogyatékkal élőkkel színdarabokat adnak elő és közösen táncolni tanulnak, cigánygyerekekkel játszanak, kórházban időseket látogatnak és gyerekekkel foglalkoznak. Néhányan hospice szolgálatot

is vállalnak: haldokló emberek mellett állnak az utolsó heteikben. A diákok életre szóló élményt szereznek, amely fejlődésükhöz, emberi kiteljesedésükhöz járul hozzá.

A képességfejlesztés mellett a konkrét segítségnyújtás is fontos eredménye a szolgáltatásnak. Legtöbb segítségre az elszigetelten élő, egyedülálló idős embereknek van szükségük. A gondozó szolgálatok munkatársai, lelkészek, plébánosok segíthetnek megtalálni a magányos, segítséget igénylő időseket. Érdemes a programok közé beiktatni egy közelben lévő óvodát (közös játék) és általános iskolát (korrepetálás) is. Ezeket a programokat szívesen választják a diákok.

Intézmények:

Az elmúlt évben 17 intézménnyel működünk együtt. Az idősgondozásban öt, a gyerekek között hét, a fogyatékkal élők segítségével három, és kortársak korrepetálásában két csoport végzi a szolgáltatást. Önkormányzati (városi, megyei), egyházi (református, görög katolikus, római katolikus) és alapítványi fenntartású intézmények kapcsolódtak a programhoz. Tizennégy feladatnál ugyanazokkal találkozunk diákjaink minden alkalommal. A segítették köre 90-100 fő között szerepel. Három szolgáltatásnál nehézséget jelent, hogy minden alkalommal új kapcsolatokat kell kialakítani. Ezeknél az intézményeknél 40-50 emberrel kerülnek kapcsolatba diákjaink.

Szeretetszolgálati helyszínek és feladatok az elmúlt évben:

- 1: *Szent Erzsébet Szeretetotthonban* idősek látogatása, közös programok 12 fő
- 2: *Szimbiózis Alapítványnál* fogyatékos fiatalokkal színjátszás, közös tánctanulás 6 fő
- 3: *MÖSZ Családok Átmeneti Otthonában* gyerekfelügyelet, tanulás, játék 4 fő
- 4: *Teréz anya nővéreihez* járó gyerekekkel beszélgetés, játék, közös éneklés 4 fő
- 5: *Herman Ottó Általános Iskolában* 9-10 éves tanulók korrepetálása 4 fő
- 6: *Fényi Gyula Jezsuita Gimnáziumban* 10-11 éves tanulók korrepetálása 9 fő
- 7: *Gesztenyés kert Idősek Otthonában* idősek látogatása, beszélgetés 8 fő
- 8: *MÁON Református Otthonban* fogyatékos fiatalokkal műhelymunka 5 fő
- 9: *Avas-déli Görög Katolikus Parókián* vasárnapi gyerekfelügyelet 4 fő
- 10: *Kabar utcai óvodában* közös játék szervezése, lebonyolítása 6 fő
- 11: *Középszer és Áfonyás kert utcai Óvodákban* játék a gyerekekkel 9 fő
- 12: *Semmelweis Kórház Hospice Alapítványánál* betegek látogatása 6 fő
- 13: *Gyermek Egészségügyi Központban* kórházi szolgálat: játék, beszélgetés 4 fő
- 14: *Iránytű Avasi Szociális Szolgálat segítségével 12 egyedülálló idős néni* látogatása, beszélgetés, bevásárlás 24 fő
- 15: *Nevelési Tanácsadó* szervezésében egy autista fiatal kísérése 1 fő
- 16: *Avasért Egyesület* szervezésében közösségfejlesztés az Avasi lakótelepen 5 fő
- 17: *Avasi lakótelepen lakó vak bácsinak* ebédhordás, beszélgetés, felolvasás 11 fő

Közösségi szolgálatunk éves tervezése, feladatai:

<i>időpont</i>	<i>feladat</i>
Szeptember, október	Egyeztetés az intézményekkel
Október közepe	Tanúságtétel: az előző évben végzett diákok beszámolója
Október közepe	Egyeztetés az osztályfőnökökkel és kísérő tanárokkal
Október közepe	Bevezető foglalkozás (2 óra)
Október vége	Szolgálati helyek bemutatása (2 óra)
Október vége	Jelentkezés
November eleje	Beosztás és a választott feladatok átadása
November eleje – június eleje	Szeretetszolgálati program
Január vége	I. reflexió (2 óra)
Március-április	II. reflexió (2 óra)
Június eleje	Zárás (7 óra)

Bevezető foglalkozás:

Kiscsoportos munkában együtt gondolkozunk arról, hogy kik és miért kerülnek ki a társadalomból? Miért van szükség szociális gondoskodásra?

Szolgálati helyek bemutatása:

A szolgálat indításakor a választható feladatok bemutatását az előző évben végzett diákok segítik. Személyes élményeiket átadva ajánlják az általuk végzett szolgálatot a program új résztvevőinek. A diákok ezek után választanak szolgálati helyet maguknak. Fontos, hogy már e döntés is az önismeret erősítését szolgálja.

I. reflexió:

Erre a találkozásra akkor kerül sor, amikor a tanulók már legalább négy alkalommal végeztek szolgálatot. Ezen egy tanár és egy már tapasztalt, idősebb diák vezetésével mindenki bemutatja a végzett szolgálatot, és beszámol arról, hogy mit adott és mit kapott. Ötlebörzével segítjük egymást a szolgálatban. Egy kiscsoportba (6-7 fő) különböző tevékenységet végző diák kerül.

II. reflexió:

Beszélgetés egy-egy intézményhez kapcsolódó diákokkal a végzett munka örömeiről, nehézségeiről.

Zárás:

A programban résztvevő diákok azokat a helyzeteket idézik fel a kapcsolattartók, a program- és intézményvezetők előtt, amelyekben azt élték meg, hogy akkor és ott segíthettek. Tablók, videó- és hangfelvétellel, zenei előadással, diavetítéssel, élménybeszámolóval mutatják be fél éves munkájukat és osztják meg mindenkivel a végzett szolgálattal kapcsolatos érzéseiket, gondolataikat. A tanulók egymás beszámolóját hallgatva értékelhetik önmagukat. Iskolánkban a szeretetszolgálati program zárását az utolsó két tanítási napon szervezzük.

Diákok:

Évenként 120 diák végez rendszeres szolgálatot. Iskolánkban a kilencedik évfolyam számára kötelező. Lényeges, hogy azok a diákok, akik szeretnék folytatni a szolgálatot, azok még három éven keresztül szerezhettek tapasztalatokat. Az intézmények többségében egy konkrét feladatot két diák lát el közösen. Így lehetőségük van egymást is segíteni, miközben az adott szolgálatra koncentrálnak. A diákok önállóan látják el feladatukat. Az iskola és intézmény távolsága miatt három esetben van állandó kísérés. Ha szigorúan ellenőriznénk mindenkit és állandó felnőtt kísérettel vennének részt a diákok a szolgálatban, akkor sokat veszítenénk a program hatékonyságából, eredményességéből. Az eddigi tapasztalat ezt a hipotézist erősíti.

Tanárok szerepe, többletmunkája:

A tanár lelkesedése és kitartása hat minden diákra is. Az intézmények megismerése, a feladatok kiválasztása az első évben jelent többletmunkát, de a gyakorlat során egyre könnyebbnek, természetesebbnek tűnik a meglévő kapcsolatok fenntartása, fejlesztése. A diákok kísérését elsősorban az osztályfőnökök végzik. Beszélgetés, megerősítés, reflexió, önreflexió elősegítése, nehézségek, problémák feltárása az elsődleges feladatuk. Törekszünk arra, hogy minden diák érezze a támogató jelenlétet a szolgálat során. A diákok vezetése a közösségi szolgálat során egészen más lépéseket vár el a tanártól, mint amelyeket az a tanítási órák során alkalmaz. Pozitív tapasztalatunk volt az évek során, hogy a kollégák diákokkal való kapcsolataira is hatással volt ez a fajta támogató-kísérés. Az osztályfőnököknek lehetőséget ad a program arra, hogy diákjaikat új oldalukról ismerjék meg. 6-8 kolléga kapcsolódik konkrét feladatok szervezésével, vezetésével a közösségi szolgálathoz. Rajtuk kívül még 6-8 tanár segíti csoportvezetőként a reflexiók alkalmakat.

Intézményvezetők, kapcsolattartók:

Az intézmények kiválasztásánál alapvető, hogy legyen egy kapcsolattartó személy, akihez a diákok, illetve a szervező tanárok is fordulhatnak kérdéseikkel, problémáikkal. Diákjaink tevékenységére adott észrevételeik, a program év végi zárásakor elmondott véleményük sokat segítheti és megerősítheti közös munkánkat.

Szülők:

Szülői értekezleten tájékoztatjuk a szülőket az adott év kiemelt programjáról. Kérésünk a szülők felé, hogy beszélgessenek a szolgálatról, az élményekről és a tapasztalatokról. A szülő-gyermek kapcsolat alakulására is pozitívan hathat a szolgálat azáltal, hogy a 15-16 éves fiatal szívesen mesél konkrét (nem kortársakhoz kapcsolódó) élményeiről.

Értékelés:

A rendszer önkéntességre épül. Nincs ellenőrzés, nincsenek érdemjegyek, a diákok lelkiismeretére bízunk, hogy mennyit foglalkoznak vállalt feladatukkal. Az értékelés a szolgálat folyamatában, az évközi reflexiók összejöveteleken és az év végi zárásokon szóban történik. Arra törekszünk, hogy

mindenki saját maga is értékelje önmagát. A program zárása előtt mindenkitől egy kérdőív kitöltését kérjük, melyben a diákok a programról, saját tevékenységükről mondhatják el véleményüket. Egy adott év zárásaként nem jutalmazuk a legtöbb, legjobb, legeredményesebb... diákokat. Mindazoknak megköszönjük munkájukat, akik lelkiismeretesen végezték vállalt szolgálatukat. Arrupe-díjban részesülnek azok a diákok, akik négy éven át részt vettek a munkában. Ők egy tanúsítványt is kapnak végzett szolgálatukról.

Dokumentáció:

A programhoz kapcsolódó több intézmény miatt nem törekedtünk egységes dokumentációra. Az intézmények minőségirányítási követelményei határozzák meg a megállapodás szükségességét. Ez a szóbeli egyeztetéstől a tevékenységi körök meghatározásáig széles skálán mozog. Egészen különböző feltételek szükségesek egy óvoda és egy iskola kapcsolatában, mint egy megyei kórház és az iskola viszonylatában. A programunkat átvevő iskolák között is nagyon változatos megoldások születtek. Mi az intézményeink elvárásait elfogadva egyedileg határozzuk meg a feltételeket.

Sajtómegjelenések, előadások:

2004 óta rendszeresen hívják iskolánk diákjait és tanárait a programunk bemutatására, illetve előadások tartására. Az elmúlt 7 évben több mint 60 diák osztotta meg élményeit, tapasztalatait különböző rendezvényeken. Elsősorban a program iránt érdeklődő iskolák kérik segítségünket, illetve az önkéntesség, közösségi szolgálat témában szervezett konferenciákra kapunk felkérést, hogy mutassuk be szeretetszolgálati tevékenységünket. Az elmúlt években a Népszabadság, Heti Válasz, Nők Lapja, Magyar Kurír, Új Ember, Reakció készített riportot az iskolai szolgálatunkról. A Duna TV egy fél órás filmben mutatta be programunkat. Diákjainkkal készített vallomások jelentek meg a *Találkozások Isten és ember között* című könyven, mely a Vigília Kiadó gondozásában, Bodnár Dániel szerkesztésével jelent meg 2007-ben. A következő évben készült el a Jezsuita Pedagógiai Műhely első kiadványaként a *Tantárgy neve: szolgálat* címmel az iskola szeretetszolgálati programját bemutató kiadvány. 2008-2010 között forgatta iskolánkban a Szócs István Filmműhely munkatársai az *Emberöltők* című dokumentumfilmet. A film a programban részt vevő három idős néni és az őket segítő fiatalok közös életéről szól. A film bemutatója 2010. május 8-án volt Budapesten, az Uránia Filmszínházban. A bemutatást megelőzően a filmben szereplő diákok több TV és rádió stúdióban nyilatkoztak a végzett szolgálatukról, illetve a filmszereplés újdonságáról. A TÁRS program nyitó és záró konferenciáján is lehetőséget kaptunk a program bemutatására, amelynek során hat diák mesélt az általa választott szolgálat tapasztalatairól. A fenti lehetőségek az életre szóló élmény mellett a diákok képességeinek fejlődésében is fontos szerepet játszanak.

Motiválás:

Idősebb diákok tapasztalatai, élményei segítik a fiatalabbakat. A diákok választott feladatot végezhetnek. Nincs állandó ellenőrzés, így önállóan alakíthatják ki kapcsolataikat. Pozitív példák

bemutatása, erősítése a célunk. Évfolyamonként a diákok 15-25%-a jelentkezik, hogy szeretné folytatni a munkát ott, ahol eddig tevékenykedett, vagy új helyet szeretne választani.

Önkéntes munka – Közösségi szolgálat:

Az „önként választott” tevékenység, mint az érettségi előfeltétele első hallásra paradoxonnak tűnik. Az önkéntes törvényben megjelenik, hogy az önkéntes szabad akaratából, ellenszolgáltatás nélkül végzi a segítő tevékenységet. Az intézmények szempontjából természetesen önkéntes munkát végeznek a diákok, viszont a programhoz kapcsolódó iskolák által megfogalmazott nevelési célok és a célok eléréséhez szükséges feltételek már átlépik az önkéntesség kereteit. Az önkéntes-kötelező paradoxon feloldása érdekében a szociális szakemberek véleménye alapján a tervezett programot célszerűbb közösségi szolgálatnak nevezni az iskolákban. A 2011. évi CXC. törvény már kerülve az önkéntes szó használatát, 50 óra közösségi szolgálat végzését várja el az érettségire jelentkező diákoktól.

Nevelési céljaink elérése miatt - mint említettem - a szeretetszolgálati programunk egy adott évfolyam számára kötelező. De a rendszer kialakításában lényeges szerepet játszik a választhatóság. Célunk, hogy önkéntességre neveljük diákjainkat a program segítségével. Emellett a diákok önértékelését és reflexiós képességét szeretnénk továbbfejleszteni, hogy lehetőséget és segítséget adjunk a fiataloknak, hogy „másokért élő emberekké” váljanak.

További eredmények:

- A diákok úgy végzik a segítő tevékenységet, hogy ezt folyamatos szakmai figyelem kíséri – mind szociális/egészségügyi, mind oktatási részről – ezáltal az intézményi célok összeegyeztethetővé válnak.
- A legfontosabb eredmény talán az, hogy, mind a tanárok, mind a partnerintézmények részéről az a visszajelzés érkezik a beszámolókat követően, hogy „Én nem is gondoltam, hogy „xyz, vagy „a mai fiatalok” ilyenre is képesek!”
- Megnyílnak az iskola kapui, és egy alapvetően oktatási intézmény nem csak ágazati, de fontos közösségi feladatot is ellát azzal, hogy a diákok az iskola falain kívül tevékenykednek, illetve, hogy olyan emberek jönnek az iskolába, akik egyébként ott nem jelennének meg (pl.: fogyatékos sport a tornateremben stb.).
- A szeretetszolgálat révén kibontakozhatnak azok a tanulók is, akik kamaszként sem a tanulásban, sem a sportban, sem egyéb területen nem tűnnek ki különösebben, nehezen tudták előtte elfogadtatni magukat, kevés sikerélményük volt, s most valami megváltozott bennük.

„Megtanultam, hogy a fogyatékosok teljesen más emberek, és ha kicsit másképpen nézünk rájuk vagy kicsit jobban ismerjük őket mint az átlag, rájövünk, hogy ők sem betegek csak másképpen élnek a világukban.” (Judith, MÁON Református Otthon, 2011.)

„Korrepetáltam egy általános iskolában. ... Türelmesebb lettem a tanítás alatt másokkal. Megtanultam elfogadni, hogy néha nehéz a tanároknak. Megtanultam örülni egy kettesnek is vagy, hogy megtanítottam a szorzótáblát.” (Gergő, Herman Ottó Általános Iskola, 2011.)

„Az idős néniknek, akik teljesen egyedül élnek, nagyon nagy szükségük van ránk. Az nem is számít annyira, hogy miről beszélgetünk, az a lényeges, hogy beszélgetünk, és ott vagyunk”. (Luca, Ilonka néniről az avasi lakótelepen, 2011.)

„Nagyon jól esett, hogy hamar önállóan dolgozhattunk. Megbízta bennünk a nővérek, a betegek pedig nagyörömmel fogadtak. Sokan sírtak, főleg akik súlyos betegek voltak, vagy akiket nem nagyon látogattak. Gyakran meghatódtak az idősek, amikor leültünk melléjük és csak úgy figyeltünk rájuk” (Vivien, B-A-Z Megyei Kórház, Belgyógyászati Osztály, 2011.)

A közösségi szolgálat a hitbéli nevelés eszköze

Az előzőekben bemutatott közösségi szolgálat nem egyházi irányítású intézményekben is végezhető hasonló keretekben. Ugyanakkor a diákok kísérésében, motiválásában számunkra segítséget ad a lelki tartalom.

Iskolánk tizenegyedik évfolyamán történik a bérválkozás, és az intézmény vezetői és tanárai azt szeretnék, ha a gyerekek már ekkor egy kicsit tudatosan döntenének Jézus követéséről. Ebben segíthet a szeretetszolgálat. Hiszen az Arrupe-program a cselekedetekben megmutató felebaráti szeretetre neveli a diákokat. Azáltal, hogy a diákjaink személyes kapcsolatot alakítanak ki a magukra hagyott, periférián élő emberekkel, Jézussal is közvetlen kapcsolatba kerülnek. Ezt Alberto Hurtado (a szeretetszolgálatot végzők védőszentje), a 2005-ben szentté avatott, chilei jezsuita szerzetes így fogalmazta meg: *„Meggyőződésem, hogy minden szegényből, minden csavargóból, minden koldusból Krisztus néz ránk, aki viszi keresztjét. És ahogy Krisztus szereti őt, nekünk is úgy kell szeretni és védeni őt. Úgy kell bánni vele, mint egy testvérrel, mint egy emberi lényel, ahogy mi is azok vagyunk.”*

A közösségi szolgálat közös alkalmait (tanúságtétel, bevezetés, bemutatás, reflexió, zárás) igyekszünk liturgikus környezetben és keretben szervezni. Így lehetőséget teremtünk diákjainknak az elcsendesedésre, elmélyülésre.

„- És neked mit adott??- kérdezik sokan, ha a szeretetszolgálatról van szó. Amíg nem kezdtem el, nem értettem a kérdést. Hogyan tud az adni valamit, amit Te végzel, és a Te feladatod lenne, hogy adj? Lehet, hogy sokan még most sem értik, de azt hiszem, én már rájöttem.

Hospice. Gyengén megvilágított folyosók. Valahonnan halk beszélgetés szűrődik ki. Az ápolók és az orvosok is bepillantanak a szobákba, hogy megnézzék: minden rendben van-e. Végigmegyek a folyosón és lepakolom a cuccaimat. Egy pillanatra végigfut a fejemben a gondolat: na, én most miért vagyok itt? Szükségük van rám, vagy teljesen felesleges az, hogy mellettük legyek? Egy kicsit elszomorodtam. Lehet, hogy rajtuk már nem tudok segíteni? De szerencsére nincs több időm gondolkodni, hiszen már jön is a doktor úr, és indulunk, hogy "találjunk" egy beteget. Hamarosan rábukkanunk egy ideális szobára: Jóska bácsi ébren fekszik az ágyában, és egyedül van. Már le is ültem az ágya mellé, és beszélgetni kezdünk. És Jóska bácsi mesélt. Az életéről, az utazásairól, a családjáról. Humoros történeteit nem álltam meg nevetés nélkül. És milyen régen beszélgetett velem valaki úgy... igazán. Csak mondta az élményeket, és éreztem: itt rám szükség van! Mert itt vagyok mellette, és tudja, hogy most csak Őt hallgatom, csak rá figyelek. És neki ez mindennél többet jelent. Lassan el kellett indulnom. Mikor felálltam az ágya mellől, egy pillanatra megfogta a kezem, és azt mondta: "Köszönöm, hogy itt voltál, remélem, még találkozunk..." Az épületből kilépve egyszerre nagyon nagy boldogságot éreztem. Kaptam, nem is keveset. Már értem a kérdést, tudok is rá válaszolni. Remélem Te is." (Erzsi, Hospice, 2007.)